

Binnen de vaste commissie voor Economische Zaken, Landbouw en Innovatie hebben enkele fracties de behoefte om over de volgende brief enkele vragen en opmerkingen voor te leggen:

Brief regering d.d. 07-01-2011 onder Kamerstuk 26 991, nr. 295 staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, H. Bleker – Achtergronden en de feitelijke stand van zaken in Nederland ten aanzien van de dioxinebesmetting in Duitsland

De vragen en opmerkingen zijn op 13 januari 2011 aan de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie voorgelegd met het verzoek deze te beantwoorden uiterlijk dinsdag 18 januari 2011 om 12.00 uur. Bij brief van [datum] zijn ze (door ...) beantwoord.

Inhoudsopgave	Blz.
- Vragen en opmerkingen vanuit de fracties	
° Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA	2-3
° Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP	3-4
° Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D'66	4
° Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdD	4-6
- Reactie van de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en	

I. VRAGEN EN OPMERKINGEN VANUIT DE FRACTIES

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van het CDA

Op 24 december 2010 heeft het Nederlandse diervoederbedrijfsleven de nieuwe Voedsel en Waren Autoriteit (nVWA) geattendeerd op een dioxine incident in Duitsland, met een mogelijk relatie naar Nederland. Is dat de normale procedure? Is er een stroomschema beschikbaar wat te doen bij deze incidenten?

In dit geval is door de Nederlandse instanties aan de bel getrokken, bij onze oosterburen. Hoe is dit in andere landen geregeld? Is de controle daar ook zo scherp als hier in Nederland?

De nVWA heeft bij gebrek aan officiële berichtgeving direct hierop contact gezocht met de Duitse autoriteiten en met de Europese Commissie (EC) voor afstemming en nadere informatie. Welke procedures gelden hiervoor op Europees niveau?

Hoe wordt in dergelijke gevallen omgegaan met kosten? Is het mogelijk een deel van de kosten die Nederlandse instanties door problemen bij de Duitsers maken, op dit Duitse bedrijf te verhalen?

De nVWA heeft in het belang van de volksgezondheid, continu en intensief samengewerkt met de Duitse en Europese autoriteiten om de aard en ernst van de melding te onderzoeken. Geldt een draaiboek op Europees niveau?

Welke expertise op Nationaal of Europees niveau is naast RIKILT beschikbaar en eventueel door de nVWA betrokken om de mogelijke bron van de contaminatie te achterhalen?

Hoe kan het dat een Nederlandse tussenhandelaar technische vetzuren doorlevert aan een Duits vetverwerkingsbedrijf die deze vervolgens kan verwerken in de levensmiddelen- of diervoedersector? Is er scheidingsplicht tussen food en non-foodtransport?

Is hier sprake van een incident of gebeurt dit vaker? Is er voldoende zicht op de kwaliteit van veevoeder, of wordt hier bij wijze van spreken van alles en nog wat in verwerkt?

Waarom worden deze technische vetzuren, als deze nooit fysiek in Nederland zijn geweest, wel naar Nederland herleid als zijnde land van herkomst?

Mogen technische vetzuren met dioxine verontreinigd zijn, ook als zij worden gebruikt voor ontwikkelen van zeep en andere gebruiksartikelen waar de mens in aanraking mee kan komen? Zo ja, is de volksgezondheid dan niet in het geding?

Een klein deel (ca. 10%), van de twee partijen geleverde eieren uit Duitsland, is inmiddels verwerkt in levensmiddelen en daarmee verdund. De nVWA (BuRo) is van oordeel dat het mogelijke risico voor de volksgezondheid minimaal is. Wat is de definitie van minimaal? En wat zijn de toelaatbare grenzen?

Welk effect heeft de Duitse dioxinecrisis op de Nederlandse land- en tuinbouwsectoren? Denk bijvoorbeeld aan de eierhandelaren en de leghennenhouders.

In verband met het dioxineschandaal in Duitsland wil de Europese Commissie strengere regels voor de productie van veevoer. Hoe kijkt de Staatssecretaris daartegen aan? En wat is de positie van Nederland daarin?

Het dagelijks bestuur van de EU is teleurgesteld over het gebrek aan dadendrang van de industrie om nieuwe dioxinebesmettingen onmogelijk te maken. Herkent de staatssecretaris dat bij de Nederlandse industrie?

De Europese commissie komt zelf met voorstellen als de industrie niet snel strengere maatregelen presenteert. Ziet de staatssecretaris daar een rol voor Nederland cq. Nederlandse industrie in?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de SP

De leden van de fractie van de SP hebben met zorg kennis genomen van de dioxine besmetting in Duitsland. De leden van de fractie van de SP vragen zich af of er genoeg veiligheidskleppen zijn om te voorkomen dat zoiets ook in Nederland kan voorkomen. Graag een reactie van de staatssecretaris. In hoeverre kan de consument er op vertrouwen dat de volksgezondheid met de huidige controle mechanismen afdoende gewaarborgd is? Wat is de capaciteit die op controle wordt gezet? Hoeveel overtredingen zijn er het afgelopen jaar geconstateerd en hoe intensief was de controle?

In hoeverre is de voederketen transparant in inzichtelijk? Is de zelfcontrole met GMP voldoende? In hoeverre kan toezicht op toezicht garanderen dat dergelijke problemen voorkomen worden? In hoeverre ziet de staatssecretaris mogelijkheden om de veevoerketens te verkorten en te regionali-

seren en de lange ketens te verkorten en in hoeverre is onnodig gesleep met veevoer te voorkomen? In hoeverre heeft de staatssecretaris daadwerkelijk inzicht in de veevoerketen, vragen de leden van de fractie van de SP zich af?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van D'66

Kan de staatssecretaris uiteenzetten precies hoe lang het schandaal reeds loopt? Met name vragen de leden van de D66 fractie zich af, of uiteengezet kan worden hoe lang het bedrijf al deze vetten aan het Duitse vetverwerkingsbedrijf leverde?

Is de staatssecretaris er zeker van dat de ontdekte levering de eerste vermenging van de technische vetten in veevoer was?

Kan hij aangeven of gebruikelijk is dat contracten tussen eierproducenten en halffabricaatproducenten per zending wisselen wat betreft kwaliteit?

Kan de staatssecretaris garanderen dat er, met uitzondering van de twee genoemde partijen, eieren die zijn geleverd sinds de bekendwording van het schandaal geen enkele andere vergelijkbare zending op de Nederlandse markt is verwerkt?

Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van de PvdD

De leden van de fractie van de PvdD zien de dioxinebesmetting die nu in Duitsland is opgetreden als een logisch gevolg van de manier waarop er wordt omgegaan met veevoerders. Veel van de producten die momenteel worden verwerkt in veevoerders, zijn daar in het geheel niet geschikt voor. Bovendien zijn de verschillende stromen van deze ingrediënten, in dit geval vetten waarvan een deel bestemd is voor veevoer, en een deel door de industrie wordt gebruikt, in de praktijk niet van elkaar te scheiden, dat bewijst dit geval eens te meer. Deelt de staatssecretaris de mening dat het ook in de toekomst niet voorkomen kan worden dat deze verschillende stromen vermengd worden – ook als er geen opzet in het spel is – en dat dus ook dit soort dioxinebesmettingen niet te voorkomen zijn? Hoe groot acht hij de kans op dergelijke besmettingen in de toekomst, en waarop is dit gebaseerd?

Kan de staatssecretaris aangeven hoe en op welke wijze de conclusies uit het KLPD rapport «inventarisatie milieucriminaliteit»¹ over veevoerstromen geïmplementeerd zijn in het beleid, gelet op de harde conclusies in dat rapport waarbij zelfs de bestuurlijke integriteit aan de orde gesteld werd en gesproken werd over crimineel handelen in de sector?

De EU heeft op basis van deze dioxinebesmetting besloten strengere regels te stellen ten aanzien van veevoer. Is de staatssecretaris ook van mening dat er strengere regels gesteld dienen te worden aan de productie van veevoer? De leden van de fractie van de PvdD zijn benieuwd naar de Nederlandse inzet voor deze strengere regels. Is de staatssecretaris bereid om in te zetten op het vaststellen van een positieflijst voor veevoer? Hiermee kan duidelijk worden vastgesteld welke ingrediënten wel en welke niet toegestaan zijn om te verwerken in veevoer, meer gelimiteerd dan wat er nu hiervoor geregeld is. Dit dioxineschandaal toont eens te meer aan dat dit nodig is om de volks- en diergezondheid te beschermen. De leden van de fractie van de PvdD zien dan ook de noodzaak om het soort vetten waarmee de dioxinebesmetting nu veroorzaakt is, niet in deze lijst op te nemen. Deelt de staatssecretaris deze mening? Zo nee, waarom niet?

---

¹ http://www.wakkerdier.nl/docs/KLPD_rapport.pdf

Het is gebleken dat het bedrijf Harles & Jentzsch al eerder vet met een hoog gehalte aan dioxine heeft geleverd. In hoeverre is het mogelijk dat Nederland eerder partijen besmet veevoer heeft afgenomen van dit bedrijf, of besmette eieren en vlees heeft afgenomen die met behulp van met dioxine besmet veevoer zijn geproduceerd? Op welke wijze kan dit worden nagegaan, en op welke wijze is dit eerder in dit jaar al gecontroleerd? In Duitsland is nu ook dioxine in varkens en in varkensvlees aangetroffen, met als gevolg dat talloze dieren geruimd zijn. De leden van de PvdD willen weten of het mogelijk is dat met dioxine besmet vlees in de Nederlandse voedselkolom is terecht gekomen, en op welke wijze de nVWA dit onderzoekt?

Hoe beoordeelt de staatssecretaris het feit dat het laboratorium dat van deze eerdere besmettingen op de hoogte was, dit niet gemeld heeft? In hoeverre zou dit ook kunnen voorkomen bij Nederlands laboratoria, en hoe beoordeelt de staatssecretaris dit? Is er in Nederland een meldplicht bij laboratoria die dit soort analyses uitvoeren, waarbij zij worden verplicht te hoge gehalten te melden? Zo nee, is de staatssecretaris bereid een dergelijke meldplicht in te stellen, in elk geval nationaal, en om hiervoor ook op Europees niveau te pleiten? Kan de staatssecretaris uiteen zetten op welke wijze veevoerders worden gecontroleerd op aanwezigheid van dioxines en andere stoffen die niet in de voedselketen thuishoren? Welke verplichting hebben producenten en distributeurs om elke partij hierop te controleren, en hoe vaak controleert de nVWA hierop?

Volgens de Duitse Foodwatch zijn residuen van bestrijdingsmiddelen de bron van de dioxinebesmetting in het vet. Zij trekken deze conclusie naar aanleiding van metingen die wijzen op de aanwezigheid van een gechloreerde fenolverbinding, wat gebruikt wordt als fungicide. Kan de staatssecretaris bevestigen dat dit inderdaad de oorzaak, of een mogelijke oorzaak is van deze dioxinebesmetting? Zo nee, op basis van welke gegevens, en wat is dan de herkomst van de dioxinen? Zo ja, welke conclusies trekt de staatssecretaris hieruit? En is het bestrijdingsmiddel dat dan voor deze dioxinebesmetting verantwoordelijk is, überhaupt wel toegestaan in Europa? Graag een reactie.

Nu er keer op keer sprake is van ernstige overtredingen van de regels in de veevoersector, zou het voor de hand liggen minder zelfregulering toe te staan en de controles en handhaving toe te spitsen en op te voeren. Hoe ziet de staatssecretaris dit en kunt u concreet aangeven in hoeverre u werkt aan een vermindering van zelfregulering en een vergroting van het aantal controles. Kan de staatssecretaris aangeven wat nu de controlefrequentie is van de nVWA voor een gemiddeld Nederlands veevoerbedrijf, hetzij op het gebied van productie, hetzij op het gebied van import?

De veevoersector wordt wel aangeduid als één van de grootste afvalverwerkers van Nederland. Kan de staatssecretaris aangeven hoe controle en handhaving bij reguliere afvalverwerking (in aantal, aard en frequentie) zich verhoudt tot controle en handhaving van de veevoersector?

Kunt u aangeven op welke wijze de controle op ggo bestanddelen in de veevoersector plaatsvindt (aard, aantal, frequentie van controlebezoeken en handhaving)?

II. REACTIE VAN DE STAATSSECRETARIS

De voorzitter van de commissie
Van der Ham

De adjunct-griffier van de commissie,
Peen